

Oborové skupiny

číslo 8/léto 2014

 Národní ústav
pro vzdělávání

Standardy pomáhají učitelům

Ve druhém pololetí letošního roku se většina odborných skupin zapojí do řešení průřezového úkolu, jehož zaměření souvisí s tím, že v roce 2014 jsou na základě rozhodnutí MŠMT dokončovány Standardy pro všechny vzdělávací obory dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). V rámci řešení úkolu budou podporovány aktivity, které umožňují pronikání informací o současném vývoji v oblasti všeobecného vzdělávání do prostředí středních odborných škol.

Již druhý školní rok je účinná úprava RVP ZV (od 1. 9. 2013), a tedy i platnost Standardů pro vzdělávací obory český jazyk a literatura, matematika a její aplikace, anglický jazyk, francouzský jazyk a německý jazyk. Standardy jsou nastaveny na tzv. minimální úroveň a tím, že byly zařazeny do RVP ZV jako Příloha 1, se staly závazným kurikulárním dokumentem. Užitečné informace včetně Standardů jsou zveřejněny na www.rvp.cz v digifoliu Průvodce upraveným RVP ZV.

Snahou odborné skupiny je zajistit metodickou podporu, která by učitelům pomohla správně chápat význam nastavené minimální úrovně Standardů českého jazyka a literatury, matematiky a její aplikace a jazykových standardů (anglického, francouzského a německého jazyka) i jejich využití přímo v praxi. Při současném nastavení Standardů vzniká řada otázek ohledně souvislosti nastavení minimální úrovně Standardů a optimální úrovně očekávaných výstupů RVP ZV. Učitelům chceme do budoucna formou metodických komentářů na tyto otázky odpovědět, poskytnout více ilustrativních úloh, doporučit metody práce, dokumentovat provázanost Standardů s gramotnostmi, s testováním ČŠI a s mezinárodními výzkumy, ukázat způsoby hodnocení ke zjištění toho, zda žák požadovaného indikátoru dosáhl atd.

Na tvorbě metodických komentářů ke Standardům se podílejí oboroví didaktici NÚV a odborníci z vysokých škol vzdělávajících učitele, i učitelé z praxe. Souhrny metodických komentářů ke Standardům budou k dispozici během příštího školního roku (2015/2016) na stránkách MŠMT a na Metodickém portálu rvp.cz. Učitelé veřejnosti budou představeny také prostřednictvím krajských seminářů organizovaných NIDV.

Letos bude dokončena práce na Standardech pro ostatní vzdělávací obory (informační a komunikační technologie; člověk a jeho svět; dějepis, výchova k občanství; fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis (geografie); hudební výchova, výtvarná výchova; výchova ke zdraví, tělesná výchova; člověk a svět práce). Ty budou v průběhu příštího roku zveřejněny na stránkách MŠMT a Metodického portálu. Standardy pro ostatní vzdělávací obory (OVO) se vytvářely několik let. Na jejich tvorbě se podílelo v rámci pracovních skupin, vedených oborovými didaktiky NÚV celkem přes 70 externistů. Pedagogické veřejnosti byly představeny na desítkách seminářů organizovaných ve spolupráci s MŠMT a Národním institutem dalšího vzdělávání. Přestože byly Standardy OVO opakovaně recenzovány a diskutovány, budou v říjnu letošního roku opět zveřejněny na Metodickém portálu k připomínkám.

Standardy OVO pomocí indikátorů konkretizují obsah očekávaných výstupů RVP ZV a stanovují minimální úroveň jejich zvládnutí, kterou je třeba dosahovat se všemi žáky. Standardy OVO nebudou závazné, ale doporučené. Předpokládá se, že v dalších letech i ony budou doplněny metodickými materiály.

Letos vytvořily pracovní skupiny standardy pro španělský, italský a ruský jazyk, které budou během října zveřejněny na Metodickém portálu k připomínkování a v příštím roce by pak měly být již k dispozici učitelům jak na stránkách MŠMT, tak na portálu.

Markéta Pastorová, Jitka Altmanová

V rámci tvůrčích dílen Tvorba jako zkušenost-zkušenost jako tvorba, které se konaly na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni v roce 2013 a 2014, se učitelé měli možnost seznámit s principy uplatněnými ve standardech výtvarného oboru.

Evropský prostor dovedností a kvalifikací

Evropská komise během jara 2014 sbírala názory zainteresovaných osob i veřejnosti k současným evropským nástrojům pro transparentnost a uznávání dovedností a kvalifikací. Ve zjednodušující zkratce je možné vše shrnout do této vize:

„Dovednosti a kvalifikace všech, kdo se v Evropě učí či pracují, by měly být chápány a uznávány v rámci národních hranic i mimo ně, a to jak zaměstnavatelé, tak vzdělávacími institucemi. Nástroje, které podporují toto porozumění a uznání, by měly být ucelené a jednoduché na pochopení i využití.“

Celoevropská diskuse vyvrcholila na červnové mezinárodní konferenci v Bruselu. Výsledky výzkumu Eurobarometru obsahuje studie shrnující názor téměř 28 tisíc respondentů. Napříč různými státy EU a skupinami obyvatel. V České republice se do výzkumu zapojilo 1.056 dotazovaných.

Zde je výběr nejzajímavějších odpovědí:

- Nej důležitější faktory ovlivňující vzdělávání se podle obyvatel EU vztahují k učitelům, především k jejich schopnosti zapojit a motivovat žáky a studenty. To je zároveň považováno za aspekt, který potřebuje nejvíce zlepšit.
- Obyvatelé EU potvrzují, že mnoho dovedností může být získáváno mimo formální vzdělávání.
- Vlastní zkušenosti respondentů se vzděláváním jsou obecně dobré.
- Téměř ¾ obyvatel EU potvrzují, že jejich vzdělávání a odborná příprava jim poskytla dovednosti potřebné k nalezení práce v souladu s jejich kvalifikací.
- Více než polovina respondentů se domnívá, že jejich kvalifikace by byly uznány v dalších státech EU.
- 6 % respondentů vyzkoušelo práci nebo studium v jiném státě EU, ale nebyli úspěšní.
- Pouze 9 % obyvatel EU zná úroveň své kvalifikace podle Evropského rámce kvalifikací (EQF), celkem 21 % o EQF alespoň slyšelo.
- 34 % obyvatel EU slyšelo alespoň o jednom z nástrojů pro dokumentaci dovedností a kvalifikací, nejběžnější je znalost životopisu Europass (15 %).
- 69 % respondentů se domnívá, že kombinace dovedností a kvalifikací osvojených různými cestami mohou vést k získání kvalifikace.
- 24 % obyvatel EU využilo služeb kariérového poradenství.
- Hlavním důvodem, proč lidé nikdy nevyužili kariérového poradenství, byl nedostatečný přístup k této službě (45 % dotázaných).
- Většina obyvatel EU nahlíží pozitivně na dostupnost a prospěšnost služeb kariérového poradenství.
- 44 % lidí už hledalo informace o vzdělávání, odborné přípravě, kariérovém poradenství atd.

Obsáhlejší informace k tématu jsou pro oborové skupiny připraveny [ZDE](#), úplný soubor informací je zveřejněn na adrese: <http://conference-easq.teamwork.fr/en/documents>.

Lucie Šnajdrová

Personální posílení oborových skupin

MŠMT přijalo v červenci rozhodnutí o financování udržitelnosti projektu NZZ 2. Závěrečné zkoušky v roce 2014/2015 a v dalších letech tak bude zabezpečovat Národní ústav pro vzdělávání ve spolupráci s učiteli SOŠ a SOU (autoři témat jednotlivých zadání) a členy profesních sdružení (odborníci z praxe). Odborníci z praxe budou i nadále posuzovat a schvalovat témata jednotlivých zadání z hlediska toho, jak splňují požadavky výkonu povolání.

V souvislosti s popsáním vývojem se otevřela možnost začlenit odborníky z praxe, kteří spolupracovali v projektu NZZ 2, do struktury oborových skupin. Proces začlenění začne v pod-

zimním období a naváže na závěrečnou fázi propojování oborových skupin a sektorových rad.

Do konce roku by tak ve většině oborových skupin měl být nejen alespoň jeden zástupce obdobně zaměřené sektorové rady, ale i člen skupiny delegovaný Asociací institucí vzdělávání dospělých a expert, který si vyzkoušel roli odborníka z praxe v projektu Nová závěrečná zkouška. Díky tomu vstoupí do roku 2015 oborové skupiny personálně připraveny k plnění plánovaných rolí nejen v počátečním a dalším vzdělávání, ale i v oblasti kvalifikací, ověřování a zkoušek.

Miroslav Kadlec

Tiráž

Zpravodaj Oborové skupiny

číslo 8/léto 2014

Vyšlo 19. září 2014

Vydává: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,

Weilova 1271/6,
102 00 Praha 10

tel.: +420 274 022 111

www.nuv.cz

Redakce: Miroslav Kadlec, Lucie Šnajdrová

Grafika a sazba: Zdeněk Kalenský